

POSTANOWIENIE

Dnia 7 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)
SSN Andrzej Stępka

w sprawie **H. G.**

oskarżonego o czyn z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.
po rozpoznaniu w dniu 7 stycznia 2020 r. na posiedzeniu w Izbie Karnej
zażalenia obrońcy z urzędu oskarżonego
na postanowienie Sądu Najwyższego
z dnia 19 grudnia 2019 r., sygn. akt IV KK 640/18
o zastosowaniu wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania,

p o s t a n o w i ł:

- 1) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;**
- 2) zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. J. - Kancelaria Adwokacka w C. kwotę 442 (czterysta czterdzieści dwa) zł i 80 (osiemdziesiąt) gr., w tym 23 % VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie zażalenia będącego przedmiotem rozpoznania w niniejszym postępowaniu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem wydanym w dniu 19 grudnia 2019 r. na rozprawie kasacyjnej w dniu 19 grudnia 2019 r., sygn. akt IV KK 640/18, Sąd Najwyższy:

- 1) zastosował wobec H. G. , na podstawie art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 3 k.p.k. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy, to jest od dnia 19 grudnia 2019 r. godz. 13,00 do dnia 18 marca 2020 r. godz. 13,00;

1. na podstawie art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 260 k.p.k. orzekł, że tymczasowe aresztowanie będzie wykonywane w postaci umieszczenia oskarżonego w Szpitalu i Ambulatorium Zakładu Karnego nr [...] w Ł..

Zażalenie na to postanowienie wniosła obrońca oskarżonego, w którym zarzuciła temu orzeczeniu:

1. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na jego treść, a to art. 258 § 2 k.p.k. poprzez bezzasadne przyjęcie, że oskarżonemu grozi wysoka kara w rozumieniu art. 258 § 2 k.p.k. podczas gdy realia niniejszego postępowania wykazują, że wobec oskarżonego może mieć zastosowanie art. 29 k.k., a więc powyższa przesłanka nie może mieć zastosowania;
2. art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 257 § 1 k.p.k. poprzez zastosowanie najsurowszego ze środków zapobiegawczych w sytuacji gdy dotychczasowe zachowanie oskarżonego w tym podjęcie się leczenia psychiatrycznego przed pozbawieniem go wolności nie uzasadnia stosowania najsurowszego ze środków zaskarżenia i wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i uchylenie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, ewentualnie o zmianę postanowienia i zastosowanie w miejsce tymczasowego aresztowania innego środka zapobiegawczego o charakterze nie izolacyjnym, w szczególności w postaci dozoru policji.

Nadto wniosła o zasądzenie na swoją rzecz kosztów udzielonej oskarżonemu obrony z urzędu w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych, gdyż nie zostały one pokryte w całości, ani w części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest bezzasadne.

Takimi są obydwa podniesione w nim zarzuty.

Ocenę ich trafności należało przeprowadzić zarówno w kontekście samej treści zaskarżonego postanowienia, jak i uwarunkowań (faktycznych i prawnych) sprawy, których to obrońca w swoich rozważaniach nie dostrzegła.

Oskarżonemu w niniejszym postępowaniu postawiono zarzut popełnienia przestępstwa z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., którego stopień społecznego niebezpieczeństwa jest niewątpliwie wysoki. Dowodzi tego zarówno sposób w jaki miał popełnić ten czyn (zadanie pokrzywdzonemu ciosu nożem

w plecy), jego następstwa (choroba realnie zagrażająca życiu pokrzywdzonego), jak i popełnienie zarzucanego czynu w warunkach powrotu do przestępstwa wskazanych w art. 64 § 1 k.k. Równocześnie nie ulega wątpliwości, że biegli psychiatrzy wydali opinię w której wskazali, że oskarżony w chwili czynu miał zniesioną zdolność rozpoznania znaczenia zarzucanego mu czynu i pokierowania swoim postępowaniem w rozumieniu art. 31 § 1 k.k. Nadto biegli ci stwierdzili, że z uwagi na to, że oskarżony nie stosuje się do zaleceń lekarza prowadzącego, nie kontynuuje leczenia, nie przyjmuje leków w zalecanych dawkach oraz sięga po środki narkotyczne przebywając na wolności będzie stanowił poważne niebezpieczeństwo dla porządku prawnego, bowiem zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że popełni ponowne podobne przestępstwo do tego o które został oskarżony w niniejszym postępowaniu. Nie bez znaczenia pozostaje także i to, że już wcześniej oskarżony dopuścił się czynu zabronionego z użyciem noża, za które to przestępstwo został prawomocnie skazany. Zauważyć dalej należy, iż w uwzględnionej przez Sąd Najwyższy kasacji obrońcy skazanego nie były podnoszone zarzuty kwestionujące poprawność tych wniosków sformułowanych w opinii biegłych psychiatrów. Oznacza to, iż obecnie brak jest podstaw do skutecznego podważenia ustalenia (przyjętego przez Sąd Najwyższy w zaskarżonym postanowieniu) o tym, iż oskarżony cierpi na chorobę psychiczną w postaci schizofrenii paranoidalnej i istnieje wysokie prawdopodobieństwo ponawiania przez niego zachowań agresywnych, w tym skierowanych przeciwko życiu i zdrowiu innych osób.

Równocześnie nie można – uwzględniając materiał dowodowy sprawy (w tym także – częściowo - wyjaśnienia samego oskarżonego), a także wskazaną podstawę prawną zastosowania wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania – uznać trafności pierwszego zarzutu zażalenia. Obrońca oskarżonego nie dostrzegła, tego, iż wskazany przez nią, w tym zarzucie zażalenia, przepis art. 258 § 2 k.p.k., nie był przez Sąd przywołany jako szczególna podstawa zastosowania wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania. Jako taką Sąd bowiem powołał przepis art. 258 § 3 k.p.k. Było to zasadne, tak zważywszy na przytoczone powyżej okoliczności obrazujące charakter czynu zarzucanego oskarżonemu, zarzucane popełnienie go w warunkach recydywy, jak i wspomniany rodzaj

choroby, którą jest on dotknięty. Znamienne jest też to, że zastosowanie tego przepisu obrońca w zażaleniu nie podważała.

Oczywiście bezzasadny jest również drugi zarzut zażalenia. Analiza zebranych w sprawie dowodów potwierdza słuszność wyrażonego w zaskarżonym postanowieniu przekonania o zaistnieniu przesłanki ogólnej stosowania środków zapobiegawczych wskazanej w art. 249 § 1 k.p.k. Oczywiście ostatecznej oceny tych dowodów dokona sąd ponownie rozpoznający sprawę. Niemniej jednak obecnie brak jest podstaw do uznania, iż dowody te nie wskazują na duże prawdopodobieństwo, że oskarżony popełnił sam zarzucany mu czyn. Względy związane z charakterem stwierdzonej u niego choroby i (przytoczoną powyżej) treścią opinii biegłych psychiatrów, odnoszącej się do prawdopodobieństwa wystąpienia podobnych – do zarzucanego w niniejszym postępowaniu – zachowań oskarżonego, czynią całkowicie bezzasadnym zawarte w drugim zarzucie zażalenia twierdzenie o naruszeniu przez Sąd Najwyższy przepisu art. 257 § 1 k.p.k. Słusznie bowiem Sąd Najwyższy zauważył, iż tylko zastosowanie wobec oskarżonego środka zapobiegawczego polegającego na pozbawieniu go wolności, zabezpieczy prawidłowy tok dalszego postępowania. Wskazywana przez obrońcę sama potencjalna możliwość zastosowania wobec oskarżonego art. 29 k.k. poprawności tej konkluzji – w realiach rozpatrywanego przypadku – nie jest w stanie podważyć.

Z tych to względów postanowiono jak wyżej.

Orzeczenie o wynagrodzeniu dla obrońcy (wyznaczonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym) zapadło na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. w zw. z § 2 i § 17 ust.4 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz.1714 ze zm.).